

Författare:

Sara Hed, Läkemedelskommittén

Ämnesområde:

- Läkemedel

Dokumentkategori:

Anvisning

Dokumentansvarig:

Läkemedelskommittén

Beslutad av:

Monika Ingvarsdotter Samuelsson, Hälso- och sjukvårdsdirektör, 2018-11-13

Dokumentnummer:

18-4173

LS-LED18-3028-2

Giltig från:

2019-01-01

Rutin för akut- och buffertläkemedelsförråd på kommunernas särskilda boenden och i hemsjukvård

Bakgrund

Kommunal hälso- och sjukvård är att betrakta som öppenvård. Det innebär att läkemedel i första hand ska förskrivas på recept till vårdtagaren. Regionen har ansvaret för akutsjukvården i Sörmland och svarar även för kostnaden för dessa läkemedel. Enligt Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30 12 kap. §4) får regionen på framställning av en kommun inom regionen erbjuda akutförråd för samtliga som bor i en viss särskild boendeform som avses i kap.5 §5 andra stycket socialtjänstlagen (2001:453) eller får hemsjukvård. För patienter i särskilda boenden och inom hemsjukvården i Sörmland kan läkemedel ur akut- och buffertläkemedelsförråd, som regionen tillhandahåller, användas.

Syfte

Syftet med förråden är att med patientens bästa i fokus tillhandahålla en snabb och säker samt kostnadseffektiv läkemedelsbehandling.

Användning

Akut- och buffertläkemedelsförråd är ett komplement till dosordinerade läkemedel och läkemedel förskrivna på recept. Sjuksköterska/distriktssköterska på särskilda boenden/hemsjukvård har alltid tillgång till förråden. Standardiserade akut- och buffertläkemedelsförråd finns för att:

- tillhandahålla läkemedel så att patienters tillstånd snabbt kan behandlas vid akuta dosändringar och nyinsättningar utan att patienten behöver uppsöka sjukvård och/eller apotek
- undvika akuta omdispenseringar för dosexplicerade läkemedel
- underlätta för ansvarig läkare att ordinera utifrån ett enhetligt sortiment för hela länet
- patienter som ordinerar en kort antibiotikakur ska kunna förses med hela kuren från förrådet
- sjuksköterska/distriktssköterska ska kunna iordningställa och administrera/överlämna läkemedel enligt generella direktiv om läkemedelsbehandling (enligt HSLF-FS 2017:37).

Reviderad av Expertgrupp Äldre och läkemedel samt kognitiv sjukdom. Fastställd av Läkemedelskommittén 2018-10-25.

Typ av förråd

Sortimentet i akut- och buffertläkemedelsförråden är enhetligt för hela länet. Alla läkemedel i sortimentslistan ska finnas i varje förråd. I varje kommun har medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) dessutom utsett ett eller flera förråd med ett utökat sortiment av läkemedel som inte används så ofta. Sjuksköterska/distriktssköterska på övriga boenden och i hemsjukvården kan vid behov hämta läkemedel från de utökade akut- och buffertläkemedelsförråden.

Etablering och ändring av förråd

Förråden finns på kommunernas särskilda boenden samt i vissa hemsjukvårdsområden där sjuksköterska/distriktssköterska tjänstgör. Placering av och antal förråd föreslås av MAS. Anmälan görs till Läkemedelskommittén på särskild blankett på Region Sörmlands webbsida. Nya förråd ska godkännas av Läkemedelskommittén. Stängning av förråd och andra ändringar ska meddelas Läkemedelskommittén och sjukhusapoteket.

Information om sortiment och rutiner

Verksamhetschefer i primärvård och på sjukhus samt MAS i kommunerna ansvarar för att berörd personal inom verksamheten informeras om vad som gäller för akut- och buffertläkemedel i Sörmland.

Aktuellt sortiment för akut- och buffertläkemedel samt rutin som bland annat beskriver beställning och användning finns på Läkemedelskommitténs webbsida. Sortimentet finns också tillgängligt som ett inplastat kort. Tillfälliga ändringar i sortimentet kan vara nödvändiga med anledning av restsituationer. Sådana revideringar genomförs av Läkemedelskommittén och finns tillgängliga i det elektroniska beställningssystemet.

Beställning och leverans

Akut- och buffertläkemedel beställs från sjukhusapoteket enligt fastställt sortiment. Beställning sker via Region Sörmlands elektroniska beställningssystem. Leverans sker enligt avtal med apoteksleverantör. Aktuella beställnings- och ledtider finns på Läkemedelskommittén/Läkemedelsförsörjningens externa webbsida. Uppstår leveransproblem, löses dessa i samråd mellan sjukhusapoteket och beställaren.

Ansvar

Kommunerna

Läkemedelsansvarig sjuksköterska/distriktssköterska ansvarar för att:

- läkemedel (inklusive narkotika) beställs till förrådet, förvaras, hanteras och dokumenteras enligt gällande föreskrifter och rutiner
- relevant information om vidtagna åtgärder kopplat till användandet av akut- och buffertläkemedel når behandlande läkare
- dokumentation av kassation sker kontinuerligt på en gemensamt framtagna blankett, som redovisas årsvis till Läkemedelskommittén.

Reviderad av Expertgrupp Äldre och läkemedel samt kognitiv sjukdom. Fastställt av Läkemedelskommittén 2018-10-25.

Enhetschef och MAS för respektive särskilt boende ansvarar för att:

- rum/skåp där läkemedlen förvaras är säkra, ändamålsenliga och anpassade till verksamhetens omfattning, och att föreskrifter avseende narkotika/kontrollläkemedel följs.

MAS ansvarar för att:

- fastställa och följa upp vilka sjuksköterskor/distriktssköterskor som har tillgång till förråden
- dokumentera namn på de sjuksköterskor/distriktssköterskor som är behöriga att beställa läkemedel
- läkemedelsansvariga sjuksköterskor får utbildning i regionens elektroniska beställningssystem och att behörighet anmäls/avanmäls på avsedd blankett
- information om akut- och buffertläkemedelsförrådet inklusive rutiner för beställning och användning sprids till berörda på respektive enhet
- kommunens sjuksköterskor/distriktssköterskor är förtrogna med denna rutin och instruktion för akut- och buffertläkemedel på kommunernas särskilda boenden och i hemsjukvård i Sörmland
- sjuksköterskor/distriktssköterskor genom aktiv dialog med ordinerande läkare hänvisar till innehållet i akut- och buffertläkemedelsförrådet för att minska antalet akuta omdispenseringar från dosapoteket
- dokumentation av kassation sker kontinuerligt på kommunens enheter
- anmäla nya akut- och buffertläkemedelsförråd samt rapportera om förändringar, till exempel namnändring, adressändring eller upphörande av boende eller hemsjukvård med akut- och buffertläkemedelsförråd.

Regionen

Läkemedelskommittén ansvarar för att:

- fastställa sortimentet för akut- och buffertläkemedel samt rutin och instruktion.

Hälsoval ansvarar för att:

- det generella direktivet om läkemedelsbehandling är giltigt för hela Sörmlands län genom att dokumentet skrivs under av Medicinsk rådgivare Hälsoval samt Divisionschef Primärvård.

Verksamhetschef inom primärvård och på sjukhus ansvarar för att:

- berörda förskrivare och sjuksköterskor/distriktssköterskor är informerade om var akut- och buffertläkemedelsförråden finns, samt vilka läkemedel som finns att tillgå. Detta är särskilt viktigt på sjukhusens akutmottagningar samt vid all förskrivning av läkemedel till patienter med dosexpedierade läkemedel.

Reviderad av Expertgrupp Äldre och läkemedel samt kognitiv sjukdom. Fastställd av Läkemedelskommittén 2018-10-25.

Expertgrupp Äldre och läkemedel samt kognitiv sjukdom ansvarar för att:

- vartannat år revidera sortiment med anpassning till upphandlade läkemedel och Reklisan. Synpunkter inhämtas från berörda läkare och sjuksköterskor. Även förbrukningsstatistik och inrapporterad kassation beaktas.
- rutin för beställning och hantering tas fram i samband med revidering
- förbrukningen följs upp årligen
- hålla Läkemedelskommittén underrättad om förändringar i förbrukningsstatistiken och antal förråd
- hålla MAS i kommunerna underrättade om förändringar i sortiment och beställningsrutiner
- sprida information om förändringar i sortimentslistan för akut- och buffertläkemedel samt tillhörande rutiner.

Läkemedelskommittén (Läkemedelsförsörjningen) ansvarar för att:

- den fasta sortimentslistan i det elektroniska beställningssystemet hålls aktuell
- kommunens sjuksköterskor/distriktssköterskor informeras om beställnings- och leveransrutiner
- sjukhusapoteket (regionens läkemedelsförsörjningsleverantör) ansvarar för att expedition av läkemedel utförs enligt gällande avtal med regionen
- leverans till kommunens enheter sker enligt gällande avtal
- förrådsansvariga sjuksköterskor/distriktssköterskor informeras om indragningar/restsituationer
- upprepade leveransproblem rapporteras till Läkemedelskommittén.

Reviderad av Expertgrupp Äldre och läkemedel samt kognitiv sjukdom. Fastställd av Läkemedelskommittén 2018-10-25.